

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“.

Opravišтво, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Da bi mi prišli pod Nemce?

Prav za prav smo nekako že sedaj pod njimi.

Vendar sedaj smo še vsaj v Avstriji in vsaj videz pravičnosti vidimo včas, samo zato, ker smo dobri Avstrijci in še pod habsburško dinastijo.

A nesramno se uže prodaje koža nas Slovanov v Cislejtaniji, posebno nas onih, kar so nas nekdanj „per nefas“, po krivici šteli v nemški „bund“, katerega je pokopalo leto 1866.

In namreč tega uže ne delajo več samo prusijani pri nas, oni divji Nemci in nemškutarji mej nami, ki bi radi, da se takozvane nemške provincije od naše Avstrije odtrgajo in pruskej zjedinjenjej Nemčiji privežejo, — ne samo tisti „liberalni“ deutsch-nationali, katerim je „furor teutonicus“ vse a narodna pravica in Avstrijem nič, nego tudi nemški ultramontanci, nemški politični „katoliki“ so postali Bismarkovci in politični ciniki in želje izrekajo po nas!

Nemški katoliško-ultramontanski časopisi gori v nemškem rajhu, in sicer najbolj razširjeni kakor „Historisch-politische Blätter“ in „Germania“ kar naravnost svoje poželenje izražajo, da bi se Avstrija razbila in bi nemške dežele avstrijske pale k prusko-nemškemu carstvu. Razumeje se, da pod avstrijsko-nemškimi deželami ti pobožni patroni, kakor njih bratje in vrstniki psevdoliberalni „deutsch-nationalci“, mislijo tudi Češko in Moravsko in Slovenijo. Torej ti ljubi „katoliki“ bi kar radi naše staro cesarstvo raz-

bili, ali ga vsaj bolj na jug potisnili, debel kos za mater „Germanijo“ odrezali, sedem milijonov nas avstrijskih Slovanov v svoje nemško žrelo pogoltnili, zakaj? Vse iz katolicizma. Ker so namreč v berlinskem zboru katoliki v manjšini, radi bi iz anektiranih avstrijskih „nemških“ katolikov pomoč ali sukurs dobili. Ob kratko se ta politika da karakterizirati, da je tako nesramna in nemoralna, če ne še bolj, kakor Bismarkova, katero so baš ti pobožnjaci tolikokrat po pravici kot brezpravno stigmatizirali. Sedaj se nam pa pokažejo, da sami niso nič boljši.

Ta prikazen je za nas Slovane neizmerno podučljiva. Prvič nam kaže, da v narodnih vprašanjih se ne moremo na nikogar zanašati v nemškem taborju, ni na ultramontance ali konservativce, niti na radikalce ali liberalce. Kadar pride „ad fractionem panis“, do Nemštva, tačas so vsi jednaki, tačas so vsi protivniki naše slovanske narodnosti in — naše Avstrije. Tedaj smo, v drugič, predlanskem gotovo prav imeli, ko smo baš mi na Slovenskem odločno protestirali, da bi se vsa slovansko-narodna stranka zlila in pretočila v takozvano „pravno stranko.“ Res je, da sedaj dunajski „Vaterland“ odbija poželenja svojih prijateljev, ali uže sedaj z nekako otožnostjo.

Bojimo se sicer prusko-nemške aneksije še ne. In sicer baš sedaj, ko so se severonemški ultramontanci oglašili za njo, še menj nego prej. Kajti zdaj bode protestantizem za svojo prevlado boječ postal, nemška vrska brata

si bosta še nekaj časa mej soboj v laseh, in ta čas bode bog dal, da bode iz Avstrije in iz Slovanstva kaj krepkejšega nego je sedaj.

Sicer so pa take izjave od nemške strani tudi za to koristne, ker se če dalje bolj vidi, kam merijo germanizujoči čini pri nas. Po tacih tako nesramno na ravnost povedanih namerah bodo tudi višji krogi pri nas v Avstriji izprevideli, da se morejo v dinastičnem in državnem oziru na naš slovanski element bolj zanašati nego na oni, katerega so dosedaj proti nam podpirali. Tako morajo priti drugačni časi.

Sicer pak, ko bi nas Germanija za nekaj časa tudi res požrla — kar ne bode! — pogoltnila in prebavila nas ne bode. Uže stotine let nas vlada nemštvo, a še smo Slovani. In če smo prebili dosedaj brez nič, bomo odselej ko imamo uže nekaj literature, in ko je vendar uže narodna zavest živa, tem gotovješe, do dneva — Slovanstva!

Jugoslovansko bojišče.

Iz Kostajnice se o vstaji v severnej Bosni 25. t. m. „Obzoru“ piše: V četrtek 20. t. m. krenila je cela četa pod Hubmajerjevim vodstvom na pot proti Kostajnici v najboljšem redu z jednim topom in zastavo, na katerej je zapisano: „smrt ali svoboda,“ z namenom, da bi Turke izvabili iz Kostajnice. Hubmajer pak nij udaril na Kostajnico, temuč odvel svoje čete pod Ristom Dukicem in Gjurom Karanom v petek na Topolo, dve uri oddaljeno od Jamice, kjer so Turke razpršili, vse popalili in poplenili. Mej vstaši

Listek.

Mladi Slovák.

(Slovaški spisal Ivan Kalinčák)

IV.

(Dalje)

Burna in črna noč nastane po bitki in sodbi bekovske. Veter žvižga nemilo po grajskih oknih in tuli z divjim glasom v sosednih gorah — a bujna in neukrotljiva domišljija mladenčeva slika si strašne in čudne obraze. Duša boreča se sama s soboj in goječa tajno, doslej ne znano željo v globini prsi, sedaj kakor da čuje, kako teška vrata škripljejo, sedaj kakor da nekdo zove, sedaj kakor da nekdo kolne največje svetinje. Stanislav leži na postelji, pokritej s kožami divjačine; lice mu tako gori, da svit njegovih očíj premaguje svetlobo luči, katera na mizi gori. — Ha! kaj je to? — zdi se mu, da nekdo zove v pomoč, — vrata se odpirajo, — skoči, — ali zopet leže, misleč, da se to njegovej bajnej duši le zdi. — Ali kmalu potrka nekdo silno na vrata in zakriči: „Odpri! odpri!“

Kakor preplašen jelen plane Stanislav k

vrátom, odpre jih — in v sobo stopi Milena, zoveč ga: „Pojdi, beži takoj! Zlo in nevarnost je za te in za tvoje ljudi! Idi, beži, glej jih uže na vratih!“

„A kaj ti je, dekle! kaj si ob pamet? Stanislav se ne boji nevarnosti. Kaj se mojim ljudem kako zlo godi?“

„Zlo! zlo! Oče moj je denes navlaš bitko izgubil, da vas na Bekovo pripravi. Sedaj so njegovi prijatelji po tajnem, vam neznanem hodniku v grad udarili, pogubili tvoje ljudi in uže se tvoje smrti veselé.“

Stanislav ne pobledi, niti se ne trese od straha, niti ne hiti, da uteče, nego prekrizavši roke na prsih upré svoje oko na lice devino, pokimlje z glavo in nasmejavši se, reče, kakor brez pameti:

„Ha! in ti me hočeš osvoboditi, ti, ki si pomagala osvoboditi svojega očeta, da nas uniči!“

Potem vzdahne z bolnim glasom, pokrije si lice z rokama in zavpije:

„Oh, ko bi ti vedela, kaj z našim padom pogine! — Oh, ko bi ti vedela, nesrečna, koliko stoletij ne bode popravilo, kar bode ta osodepolni dan uničil! —“

In vzevši z mize svoj širok meč, nasmehe se še jedenkrat in reče:

„No pojdi, da te oče pohvali, da si izdala nadejo slovensko!“

„Stanislav! Stanislav! Jaz nijsem niti slutila, kaj moj oče namerja, a bogovi vidijo, ko sem tebe zagledala, da ne bi bila niti besede za njegovo svobodo pregovorila. Bogovi vedó, da bi najraje srečo celega sveta na tvojo milo glavo izlila!“ govori dekle, in obešivši se na njegovo roko, pograbi luč z mize, ter ga potegne z vso silo ven. —

„Pojdi, pojdi! Čuješ-li te glasove? Čuješ? Uže so tu — čuješ, kako kričé? — Hiti! beži! — Ako pogineš, pogine tudi Milena!“

Stanislava premaga strašna bol in dá se voditi, kakor malo dete, da prideta do nekih skrivnih vrat. Tu mu stisne deva luč v roke, hladni zrak skrivnega hodnika ga opuhne in prišedši k sebi, zagleda pred soboj tresoč se gospico, podá jej roko, in tožno jo pogledavši, reče:

„Z bogom, najkrasnija roža tega sveta! Naj te ohrani bog tako čisto, nedolžno in krasno mnogo let! — Ali kadar ti vstanejo

vlada največje navdušenje, ker tisoč jih je priseglo svojemu vodji Hubmajerju na posvečeno zastavo vernost in zakletstvo, da se hočejo do zadnjega biti in rajši vsi poginiti, nego-li priznati in trpeti turško gospodstvo. Red je mej njimi najlepši in sloga še nikdar nij bila jednaka, kakor sedaj. Kakor hitro malo zima poneha in sneg skopni, bodo na vseh straneh boji.

V Hercegovini pak so se morali 25. t. m. vstaši po dolgem hudem boji pri Carini nazaj pomakniti. Najbrž jih je bilo premalo vkup.

Angleški podpiralni odbor za Hercegovince in Bošnjake je poslal svoje zastopnike, namreč dve dami na bojišče. Došli ste v Zagreb, podali se od tod v Kostajnico, kjer ste delili ubogim ubežnikom podporo. Iz Kostajnice potovali ste čez Jesenovac v Novo-Gradsko, kjer ste zopet delili pribeglim mnoga darila, in sicer večji del platno in opanke.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. januarja.

Železniški odbor **državnega zbora** je dovolil 8 milijonov za istersko in dalmatinsko železnico. Potem je bila dolžja debata o sistemu lokalnih železnic.

Konfesionalni odbor poslanske zbornice je poprave, katere je gospodska zbornica naredila, pri klosterskej postavi sprejel. Ali Stremajer je dejal, da postave ne bode cesarju v potrjenje predložil.

Ceste liste sedaj nij prijetno čitati. Agitira se za deželne volitve in glavna organa obeh strank, „Pokrok“ in „Narodni Listy“, sta si v laseh. Posebno prvemu nij mnogo za to, da malostne reči ne prav pošteno zavija, ako more s tem Mladočehom katero založiti. To se vé, da tudi „Nár. L.“ nijso tiho.

Iz **Pešte** se poroča, da je cesar ministra Tiszo in Szella v dolgej avdijenci sprejel.

Vnanje države.

Bulgari baje podpisujejo peticijo do sultana, da bi smeli orožje nositi, ali kakor pravijo, da bi tudi oni smeli vojaki biti, kakor Muzelmani. Kam to meri, nij prav jasno.

tožne in žalostne misli v prsih, spomni se — Stanislava! —

In izgine v gostej temi. —

V.

Na Trenčinu, slavnem mestu, je znana dvorana, v katerej se vse stvari in vsi posli slovenski obravnavajo. Črna miza je sredi nje; dvanajst starcev sedi okolo nje, a na povišanem mestu vidiš pobešene glave starca Svetoša. Drugi sedé na klopih pri steni, a zdolaj stoji Stanislav, prej slavni vodja, a sedaj nesrečen zatočenec. Strašno je pogledati vsa ta lica. Kadar uniči jeden greh vse žrtve, vsa mnogoletna hrepenenja, tedaj so duše uzrujane in plašne.

„Starešinstvo slovensko! — začne stari Svetoš — Glejte pred soboj Stanislava, katerega ste vi izvolili za vodjo naše vojski, kateremu ste vi zaupali svoje sinove, a mi vsi vse naše najzadnje upanje! glejte ga, pred vami stoji on sam. Ljudstvo njegovo je sramotno pogubljeno, poslednje sile naše uničene, a svoboda roda našega na veke zakopana! Temu je kriv jeden jedini človek, a ta je moj sin Stanislav! — Starci Slovaki! sodite po zakonu!“

Najprej vstane Milota in reče:

Iz **Berlina** se javlja „N. Fr. Pr.“, da ne le Angleška, ampak vse države so si pridržale nasproti Andrassyjevim predlogom svobodno gibanje za prihodnost. — Torej kje so Andrassyjevi vspehi?

Nemški državni zbor se je Bismarku yendar enkrat po robu postavil in zavrgel neke reakcionarne paragrafe v novem kazenskem zakoniku, govoreče o kaznovanju onih, ki so udje skrivnih društev, ki govoré zoper zakon, imetje, famulijo itd. Minister je rekel, da bi te paragrafe potreboval proti socijaldemokratom.

Na **Španjskem** se je bojevanje mej Alfonzističnimi in karlističnimi četami, kakor telegram iz Bayonne poroča, zopet začelo okolo Cyarzuma.

Amerikanci so praktični ljudje. Skoraj ne bi bili v zastopniške hiši dovolili kredita za razstavo v Filadelfiji, kajti proti dovoljenju je glasovalo 130 glasov in za 146, torej le mala večina.

Dopisi.

Iz **Ljutomera** 25. jan. [Izv. dop.] Naš dopis v „Slovenskem Narodu“ od 9. jan. je bil le mali opomin na naše duhovnike, da bi složno **delovali** z mnogo zaslužnimi družimi domoljubi, ki imajo hude in velevažne borbe s svojimi strastnimi nasprotniki. Ta dopis je pa za razžalenje smatral dobro poznani pisatelj, na katerega je bil baš oni opomin adresiran, v „Poslanem“ od 26. t. m. Na to poslano odgovarjamo samo to, da ne želimo razpora z našimi duhovenskimi domoljubi, tudi s samim jednim ne, dokler oni s svojim dejanjem ali nehanjem (neutraliteto) ne škodujejo naši narodnej reči, katero hudo napadajo ravno tisti, s katerimi je pisatelj „Poslanice“ preveč dober. Mi marveč od naših duhovnikov pričakujemo, da vstopijo v našo vrsto in z udeležanjem pri borbi pokažejo, da so naših misli. Iz zakotja gledati je lahko, kritizirati tudi nij teško. —

Gledé milodarov za Hercegovince pa naj bere pisatelj „Posl.“ številke „Slov. Naroda“ od 18. jan. t. l. v tej je izkazano in potrjeno, da se je od Ljutomerčanov 39 glid. prejelo od odbora, v ta namen postavljenega.

„Tožno je čuti take glasove o naših najboljih junakih, ali še mnogo tožnije je govoriti o četah, katerega je vsaka nada prevarila, o vlastnem svojem detetu zlo besedo! In sedaj govori, obtoženi Stanislav, kje je naša krasna — akoravno mala vojska?“

Stanislav stresne ponosno z glavo, mirne prsi se mu počasi oddahnejo, a čisti glas mu krepko odmeva:

„Starešine! vaša vojska je izginola, vaše nadeje so izgubljene, vaše delo uničeno. Več nij onih, ki so posvetili rodu svoje življenje, ki so iz svojih prsij z mirno dušo napravili jake trdnjave in ki so delali, da domovino od robstva osvobodé! Nij jih več! Nijso nesrečniki slavno v boji poginoli, nego po izdajstvu in sramotnej zvižaji naših sovražnikov, ki so jih goloroke pobili. — Jaz jedini sem se na čuden način rešil: hči Dlužoševa me je po sigurnem poti rešila in glejte me pred soboj, čistega, ali mnogo nesrečnejga kakor pred jednim letom. Duše mojih ubitih drugov vidijo, da sem čist od vsake krivnje! Z vsako mislijo in z vsakim delom sem hotel služiti vam in vašemu svetemu namenu!“

„No, Stanislav Svetoslavovič! — po-

Več nečemo reči, ker upamo, da ho pisatelj „P.“ vendar začel čislati trud tukajšnjih domoljubov, in pa krivice, katere posebno ljutom. Slovenci zdaj trpimo.

Iz **Dunaja** 26. jan. [Izv. dopis.] (O Črnej gori.) Slučajno mi je te dni dunajski časopis „Neue deutsche Alpen-Zeitung“ prišel v roke. Med družimi zanimivimi spisi sem našel tudi prav lep članek „Der Lovčen in Montenegro“. Spisal ga je znani planinoslovec dr. J. Frischauf, profesor na gradski velikej šoli. Gotovo je mikavno izvedeti, kako ta veliki nemški učenjak sodi o Črnej gori in o črnogorskej stolici, o mesteci Cetinji, zatorej navajam nekoliko stavkov iz tega potopisa. Prof. Frischauf je bil z nekajimi prijatelji spomladi l. 1873 v Črnej gori.

Najložje se pride v Črno goro čez Kotor. Pot se vleče kaci 5 do 6 ur, ter vodi nekoliko po golem, nekoliko po pogozdenem krasu. V Cetinji je prof. Frischauf mislil, da bode našel namesto hiš polno kamenitih grobelj. Vsaj tako je popisal Cetinje še pred nekajimi leti nemški potopisec Henrik Noé. Prof. Frischauf pak je našel v Cetinji mnogo velikih poslopij, en hôtél na akcije in dve elegantni kavarni. Mestice se mu je zdelo podobno kakemu prijetnemu avstrijskemu trgu; prijetne družbe ne manjka nikdar. Politični agenti in mnogobrojni politični ubežniki so mu delali tovarišijo, ter ga tako kratkočasili, da šteje ure, katere je v Cetinji preživel, mej najprijetnejše svojega življenja. Prof. Frischauf je bil tudi na skaderskem jezeru, v turške trdnjavi Žabija, ter na posled, da bi ob jednem pregledal vso deželico, je vzplezal na Lovčen, najvišji vrh v Črnej gori (1758 m.). Od ondod se je čez Krstac vrnil v Kotor. Konec svojega potopisa pristavlja prof. F., da partija na Lovčen in tudi potovanje po Črnej gori sploh je brez vse nevarnosti in brez vseh težavnostij. Kdor hoče potovati v Črno goro, potuj meseca maja ali o prvej polovici junija. Takrat je najpriležnejši čas.

Domače stvari.

— (Dr. Ložar. †) Iz Vipave se nam piše: Odvetnik dr. Gregor Ložar je denes

vzame zopet Milota — pustil si izpeljati se iz grada, pobegnil si s pomočjo žene, ali reci nam, zakaj nijsi pomagal, da rešiš svoje drugove?“

Stanislav pobesi glavo.

„Pustil si, da jih ubijejo, samo da rešiš svojo glavo?“

„In kaj bi bil tudi mogel pomagati? — reče Stanislav — stoprv potem se je meni povedalo za našo nesrečo, ko so uže — kakor mislim — vsi poklani bili, in mislil sem si: tudi jeden človek je za nas mnogo vreden.“

Ko to izreče, odpró se vrata ter v dvorano stopita dva Stanislavova junaka z Bekovega. Cela skupščina ju pogleda, vsak vstane in ju vpraša, kaj in kako je bilo. Ali njihova zvedljivost se skoro v žalost obrne. Došleca gledata tožno pred se in molčita, kakor da bi se ne drznola okolo pogledati.

„Kake glasove nam nosita, vpraša jih Svetoš, kako je, živé-li še naši?“

Oba pobesita glave in jeden reče s tresočim se glasom:

„Midva sva živa, da vam prineseva sramotne glasove, ali naši bratje so — vsi izginoli. Naju so pričevali, da vam prineseva

zjutraj ob 11. uri po kratkej bolezni umrl. Torej v teku dobrih dveh let smo pokopali pri nas 2 národna advokata.

— (Umrli) je višje deželne sodnije svetovalec Mayd v Gradci. Pokojnik je lani vodil v Ljubljani porotne obravnave.

— (Dr. Štempihar) se je z deželnim odborom pogodil zaradi stenografiranja v deželnem zboru.

— (Vabilo.) V nedeljo 30. t. m. bode na Vidmu beseda z igro: „Črni Peter,“ petjem (dve pesni peti po zloženem zboru, tri po moškem in četverospjev moški), tombolo in plesom v g. Uršičevih prostorih. Začetek točno ob 1/2 7 uri zvečer. Čisti dohodki te besede se obrnejo v prid videmske šole. K tej veselici vabi uljudno: odbor pevskega društva v Krškem.

— (Ormuško hranilno in posojilno društvo.) Novo ustanovljena zadruga dobro napreduje; 10. januarja je dobil predsednik g. dr. Gršak od c. kr. okrožne sodnije v Celju odlok od 8. januarja št. 85., da je zadruga po postavi registrirana; živi torej gledé postavne podlage; živi pa tudi gledé na podporo njenih prijateljev. Dasi ravno je še le društvo svoje delovanje začelo, uže šteje denes 86 udov s 110 deležev po 50 gl., zaloga društva uže torej zdaj znaša 5500 gl. — Opravilni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 2 gl, 50 kr. in vlečejo 5% obresti; kar pa društvo prigospodari, to se ima po odstetem doprinesku za rezervni fond razdeliti mej društvenike na njihove deleže kot dividenda, tako da deleži vlečejo morebiti po 6 do 7 % namesto 5%. — Vpisnine in za rezervni fond je razun tega platiti 2 gl. 15 kr. — Pristopi lahko vsak svojepraven državljan; torej se to društvo s časom lahko razširi po celem spodnjem Štajeru. K obilnemu udeleževanju vabi načelnik društva.

— (Zastran Slomšekove podobe) bilo je — kakor „Gosp.“ piše — 5 umetnikov ponudnikov. Dunajski umetniki so zahtevali: Gasser 3500 gl., Kunderman 4000 gl., Skelnicki 3000 gl., in Schulz 2100 gl. Naposled bil je pozvan naš slovenski rojak gosp. Zajec, akademični podobar v Ljubljani. G. Zajec je

zahteval 2000 gl. in je kmalu ob novem letu doposlal 24“ visok model na ogled in razsodbo. Umetnik nam Slomška v snežno-beli podobi ne misli pred oči postaviti kot škofa v pontifikalnem oblačilu, ampak kot ljubeznivega učnika in gorečega buditelja slovenskega ljudstva v zgovorni besedi in s spretnim peresom. Zato je podobi podal obleko škofovskega govornika; levica lahko na knjigah sloni, desnica pa je položena na srce v znak premile ljubezni, katera je za nas Slovence in za naš blagor toliko skrbela, delovala in žrtvovala. Vse to hoče umetnik ogledalcu podobe na misli privabiti in privediti. Moramo reči, da je to srečno izumljena misel ali ideja vredna umetniške izpeljave. Pogrešano sličnost obraza s Slomškovim portretom bo slavni umetnik podobi gotovo in kmalu dodal.

— (V tržaškem mestnem zboru) je slovenski zastopnik dr. Lozar vprašal županovega namestnika, ali se bode na podobo cesarjevo, ki je za tržaško zbornico naročena, naredila kakova alegorija, ki bi znamenovala, da je Trst pod avstrijsko vladno velik postal. Odgovorilo se mu je, da ne. S tem so Lahi zopet malo nelojalnosti pokazali.

— (Iz vode izvlečen mrtev) je bil 27. t. m. pri fabriki za koce pri Ljubljani Janez Črne, 29 let star iz Kravjedoline, kateri je bil od 27. dec. lanskega leta pogrešan. Obraz je bil razjeden. Umrli je imel božjast, zato se ne ve, kako je v Ljubljano prišel.

— (Tepež.) Jakob Anžič, 60 let star dedec, posestnik iz Dulj št. 6. pri Šmarji je bil 21. jan. ob devetih zvečer od ponočnih fantov napaden in tako tepen, da mu je bila desna roka zlomljena in sicer tako vnanje poškodovan, da je obležal in da ne bode vsaj šest tednov mogel delati.

— („Kmetovalec.“) Poljedelcem slovenskim priporočamo strokovnjaški slovenski kmetijski list „Kmetovalec,“ ki izhaja v Gorici pri uredništvu „Soče“ in velja 1 gl. 60 kr. na leto.

— (Dvakrat oženil.) J. Eger, rudarski delavec iz Prevali na Koroškem se je l. 1870 oženil z viničarsko hčerko Nežo Gačič v Brebovniku. Ne dolgo po poroki pa je ženo z

malim otročičem zapustil, rekoč, da ga tukajšnji ljudje kot tujca ne trpijo, ter se je podal po „širokem svetu“. — Do letos nij bilo ne duha ne sluha od njega, akoravno je svojej ženi pri odhodu obljubil, da bo njej večkrat pisal, ter otroku v pomoč denarjev pošiljal. — Pretečeni teden pa srenjski predstojnik Brebovniški ženo k sebi pokliče, da njej iz došlega pisma nekaj o njenem možu pové. — Žena pride vesela k predstojniku, nadejajoča se, da se je ipak enkrat „ljubljeni“ mož spomnil na njo in otroka; toda, kako se zavzame, ko jej prečita došlo pismo predstojništva občine Prevali na Koroškem, iz katerega sledi, da se je njeni mož J. Eger zopet oženil, ter bil 3. oktobra p. l. v cerkvi sv. Danijela na Koroškem z Nežo Uršič poročen. — Stvar se je sedaj izročila sodnji, katera bo baje 2 možema v jednom telesu dostojno kazni naklonila.

— (Dr. Lavričev) odgovor na vprašanje tukajšnjega lista „L' Isonzo“, če je tudi on zadovoljen s spravbo obeh slovenskih strank na Goriškem, je vrli boritelj za národne pravice tako točno in odločno odgovoril, da sami Italijani pripoznavajo in morajo pripoznati omenjeni odgovor kot izvir najčistejšega rodoljuba. Glasi se tako-le: „Blagorodni gospod! Hvala za dobro mnenje, katero ima o meni sl. uredništvo. Kljub temu pa moram izraziti svoje obžalovanje, da ste mej Slovenci samo mene spoznali vrednega svojega spoštovanja. Še bolj me žali, da ste objavili ta svoj čut, ter tako razžalili moje prijatelje, proti čemur si dovoljujem protestovati. V očigled nevarnosti, da tudi jaz izgubim spoštovanje, katero sem do zdaj užival na vašej strani, moram naravnost izpovedati, da popolnem odobrujem zjedinenje obeh slovenskih strank. Evo tukaj razlogov: Naš mali národ ima mnogo in jako smelih sovražnikov, zato je zahteva previdnost in potreba, da se trdno sklenejo bojne vrste in tako, ako le mogoče, priborijo národne pravice in svobodo zatiranemu národu. — In kar je še več: jaz menim, da ne samo stranke, ampak celo vsi slovanski rodi v Avstriji bi se morali zjediniti, da se skupno in z vspehom branijo. Če je temu tako, potem

Dlugoševo poročilo. Čujte, kaj vam on javlja: Predajte se! Ako mu do nocoj ne odgovorite, oblegel bo jutri Trenčin in ker tu vode nimate, prisilil vas z žejo, da se mu predaste. Ako pa se mu predaste, bode se vas usmilil. Še se vam posmehuje: recite svojim vodjam, ako se pokorite, more Dlugoš onemu, kateri mu je dal na prošnjo njegove hčere časa, da je mogel svoje peklensko delo izvršiti, zopet na prošnje svoje hčere, ki veli, da bi raje očeta ko njega v nevarnost postavila, dati ne le njeno roko, nego ž njo tudi venec, kakoršnega ne more imeti nobena nevesta na Tatrah“.

„Naši zakoni so ostri! — vzdahne Stanislav in njegova volja se ne bode nikdar izpolnila!“

Svetošu se pomrače sive obrvi; on upre svoje oči, kakor dve strele na svojega sina in reče:

„Stanislav! Za to so poginoli naši bratje!“

„Nikdar nijsem svoje dolžnosti pozabil, nikdar se svojej obljubi izneveril, nikdar nič drugega ne pomislil, kakor da vršim svojo zadačo! — Ali sodite po zakonu!“

„Reci, je-li res, da si dal Dlugošu na

prošnjo njegove hčere časa, da je mogel pogubiti tvoje drugove?“

Stanislav ne odgovori niti besedico.

„Govori, čutiš-li in misliš še tako, kakor si pred jednim letom?“ vpraša zopet Svetoš.

A sin mu mirno odgovori:

„Sodite po zakonu!“

In zažari se očetu obraz kakor svitla strela na nebu. Vse je izgubil: sinovi so mu pali, a najmlajega je hranil in pojil od mladege z ljubeznijo za mili rod, odgajal ga, da se svojemu nesrečnemu národu žrtvuje, in sedaj? — Starcu se pomrači pred očmi in silni duh premaga slabo naravo očetovo in on reče s krepkim glasom:

„In kaj mu je zakon obljubil za najmanjši prestop?“

„Smrt!“ odjekne tožno po širokej dvorani.

„Smrt!“ ponovi stari Svetoš in pokrije obraz z rokama.

A Stanislav se bolno nasmešne:

„In zopet vam velim: čist sem kakor solnce na nebu in nikdar nijsem o čem drugem mislil kakor o svojem nesrečnem rodu;

— ali naj bode vaša volja!

VI.

Tožno je videti, da gine sila mladosti v gnjusnej lenobi, ali še mnogo tožnije je videti, da je junaško srce zakopano mej štiri stene, katerih probiti ne more, naj še tako bije. Visok grad je na ponosnem Trenčinu in v njem več oddeljenih samotnih izbic. V jednej takej izbici stoji zamišljeni, od svojih na smrt obsojeni Stanislav, niti kriv, niti dolžan.

Stoji pri oknu, gleda po dolini поваžkej in razpozna v jutranjej svetlobi svoje mile kraje. In ravno ko je rano solnčice začelo poljubljati največe glave bližnjih Tater, napne se okó Stanislavovo, kakor se napne orlovo, kadar se za plenom spusti, zastane mu sapa v prsih, a žile na bledem čelu se mu napno. Zagledal je, kako se od daleč bliža oborožena četa in začul, kako se molkli šum do njega valí.

Dlugoš je držal besedo.

Na Trenčinu dogovarjajo se uže pri zsvitu jutra, kaj da bi bilo storiti. In sklenili so, raje prodreti čete sovražnikov, akoravno jih je malo, nego čakati gotove smrti na Trenčinu. Nekoliko dobrih, od jedne misli navdanih razžene četo tisoč ljudij, kateri ne vedo, zakaj in čemu kri prelivajo.

(Konec prih.)

mora vsakdo pripoznati, da je popolnem opravičena in prav koristna sprava obrnena proti sistemu: „divide et impera“. Pripoznanje sprave pa je bilo nam liberalnim Slovencem toliko lažje, ker nam nij bilo treba popolnem žrtvovati svojih načel. Mi bomo tudi v bodoče narod učili in navduševali za napredek, kakor smo to storili pred in po razporu, kateri je mnogo škodoval [koroškim in štajerskim Slovencem, posebno pa za čas volitev. Prav to je uzrok, da so gledé na pretečo nevarnost germanizacije začeli nekateri klerikalni národnjaki na spodnjem štajerskem klicati na pozornost in priporočati edinost, kakoršna je bila pred leti. — Če pa Slovenec, bodisi tudi nasprotna politične stranke, ponudi roko v ime národa in v skupno obrambo proti skupnemu sovražniku, menim, da nij več pomisleka: sprejeti jo mora vsak národnjak. Pogoj, katerega nam je stavila nasprotna stranka, bil je, da se ne mešamo v cerkvene in verske zadeve. Takim razpravam pa smo bili zmirom nasprotni mi liberalni Slovenci; prav tako bi jim morali biti nasprotni vsi drugi Slovani zaradi posebnih razmer mej nami. Verske razprtije in nasprotnosti so vedno imele za nasledek hude in strastne boje in prav mnogo so trpeli po njih Čehi, Poljaki in severni Slovani v obče. Mi Slovani moramo torej ogibati se taci razprtij na vso moč tembolj, ker so mej nami izpoznavalci katoliške, grško-vzhodne in zahodne, protestantske in v Bosni še celó mohamedanske vere. — Gospod urednik! tako je stanje pri nas, podpisano in odobreno je bilo od naših listov: „Glas“, „Soča“ in „Slovenski Narod“, in zanikano, ter obsojeno od naših sovražnikov! Jaz pa, akopram odgovoren samo svojej vesti in národu slovenskemu, sem vam to stanje z nova popisal, da zadovoljujem vašej želji po razjasnenji od moje strani in s tem znamenujem itd. Dr. Lavrič.“

Razne vesti.

* (Časopistvo.) Dunajski „Neues Fremdenblatt“ z marcem neha izhajati. — Demokrati dunajski: poslanci Schrank, Kronawetter, Steudel in dr. pak ustanovljajo nov dnevnik in so uže podpisali 30.000 gl. za ustanovljenje in podporo tega svojega organa.

* (Viržinije-cigare) bodo od 1. febr. naprej za pol krajcarja dražji. — Tabakovi izdelki se vedno dražje, dobro bi bilo, da bi se tudi poboljšali.

* (Propad moralnosti mej Nemci.) „Deutsche Landes-Zeitung“ piše, da statistika kaže, da je na Pruskem leta 1874 bilo 16.000 zločinov in pregreškov več, nego prejšnje leto. Spominjamo se, da je enkrat Dežman v deželnem zboru in v „Tagblattu“ pridigoval, da je slovenstvo krivo mnogih zločinov, tepežev itd. na Kranjskem. Naj se sedaj ta nemškutarski pridigar obrne na sever, kjer je njegov in njegovih prijateljev magnet, in naj Nemcem pridiguje.

* (Plavalec po zraku v morje padel.) V San-Remo blizu Nizze je 16. t. m. neki gospod Baine z balonom proti obnebj s splaval. Vreme je bilo mirno, zrak miren,

kakor je treba, ko je zrakoplav vzdignil se in splaval visoko od zemlje na kvišku. Vse je gledalo na balon, pod katerem je Baine v košu sedel in francosko zastavo vihtil. Naenkrat veter potegne in balon žene proti morju. Baine je zdaj skušal kakor brž mogóče na zemljo spustiti se a uže prepozno, kmalu je zibal se nad vodo in padel v vodo. Z veliko težavo se je na valovih s košem tako dolgo ohranil, da so 4 veslači rešili ga z velikim trdom.

* (Trije vlaki so skupaj trčili) v staciji Abbot Ripon na velikej angleške se-vernej železnici 21. t. m., ko je bil velik sneženi vihar in se signali nijso videli. Najprvo sta dva jeden na drugzega butnila, a predno so razvaline in ranjene ljudi z mesta odpravili pridrdra tretji in trči v onadva. Veliko ljudi je mrtvih in ranjenih.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescieri du Barry v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih otrocih, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled pranih i čut-ničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zapredilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieri prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tčene in okusne Revalescieri poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresnja morem zopet pisati. Zato di tega priporočam vsem bolnim to primerno prav čisto in okusno hrano, kot lajboljši pripom ček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

slušaatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.

Gospodi! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin v sake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogl. niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celém životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in poponega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučenem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajenju, nespanju in hujšanju.

Revalescieri je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cen, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescieri-Biscuiten v pušicah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih; tudi raspošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih takzmenicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (312)

Dunajska borza 28. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gl	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73			85
1860 drž. posojilo	112			50
Akcije národne banke	886			—
Kreditne akcije	193			—
London	114			35
Napol.	9			19
C. k. cekini	5			40
Srebro	104			80

Lekarna Piccoli.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajske svetovne izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenju in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začinja, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Skatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vsih notranjih in vnanih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver, beli in rudečkast. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—183)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

27. januarja:

Pri Slona: Danzer iz Dunaja. — Nasko iz Ilir. Bistrice. — Beranger iz Dunaja.

Pri Malici: Kraus iz Dunaja. — Gostiša iz Gradca. — Roler iz Dunaja. — Moro iz Pliberka. — Redlih iz Kočevja. — Schönwalden iz Idrja. — Wikner iz Dunaja.

Pri Zamorci: Tauhaber iz Dunaja. — Greisler iz Trbovlja. — Šušteršič iz Idrja.

V najem se dá

na več let hiša v jedno nadstropje, potem gospodarsko poslopje, in ako kdo želi tudi vrt in drugo zemljišče. Poslopje stoji blizu farne cerkve poleg okrajne ceste, ter je zaradi tega jako prilčno za mesarijo, krčmo in drugo jednako kupčijo.

Več se izve ustno ali pismeno pod naslovom: N. Rojnik Rakovlje, pošta Braslovce. (23—2)

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in milarnica, zaloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

(29—1)